

Ondersteuning van eerstelijnsdiensten die werken met dak- en thuisloze personen die een verslavingsproblematiek kennen

Een initiatief van het Fonds Dr. Daniël De Coninck
en de Koning Boudewijnstichting

Context

Uit de [Tellingen](#) Dak- en Thuisloosheid blijkt dat bij 30,1% van de getelde personen een vermoeden van geestelijke gezondheidsproblemen bestaat en bij ongeveer 28,8% een vermoeden van verslavingsproblematieken.

Uit die gegevens van dak- en thuisloze personen met een verslavingsproblematiek komen nog enkele andere opvallende elementen naar voor:

- een groot aantal kinderen delen de precaire woonsituatie van hun ouder(s) of worden er onrechtstreeks door getroffen;
- meer dan 30% van de mensen die met uithuiszetting worden bedreigd, heeft te maken met een geestelijke gezondheids- en/of verslavingsproblematiek. Het inzetten op een preventieve aanpak van dak- en thuisloosheid is noodzakelijk, en dient rekening te houden met deze problematieken;
- hoe langer de thuisloosheid duurt, hoe groter de kans dat er geestelijke gezondheidsproblemen optreden, wat het belang van preventie nog duidelijker maakt;
- er is een duidelijke correlatie vast te stellen tussen een verleden in een instelling (psychiatrie, gevangenis, jeugdhulp) en geestelijke gezondheidsproblemen;
- meer dan 30% van de daklozen met psychische problemen of verslaving woont bij vrienden of familieleden. De druk op het informele netwerk is dan ook groot;
- meer dan 60% van de mensen die op straat wonen, heeft problemen op het vlak van geestelijke gezondheid en/of verslaving. Dat geldt ook voor meer dan 50% van de mensen die gebruik maken van voorzieningen voor nachtopvang. De druk op organisaties die werken met daklozen is dus ook groot.

De eerstelijnsdiensten die werken op het vlak van dak- en thuisloosheid (inclusief huisvesting) en geestelijke gezondheid (inclusief verslavingen) zijn getuigen van die gespannen situatie en trekken al vele maanden aan de alarmbel.

Hun vaststellingen sluiten aan bij de hierboven beschreven trends:

- Het druggebruik en de zichtbaarheid ervan nemen toe;
- De algemene gezondheidstoestand van dak- en thuisloze personen die een verslavingsproblematiek neemt af, hulpverleners zijn niet altijd opgeleid om hiermee om te gaan;
- De profielen van dak- en thuisloze personen met een verslaving, worden steeds meer divers: meer jonge mensen, gezinnen, NBMV's, (al dan niet zwangere) vrouwen en nieuwkomers;
- Organisaties hebben het steeds moeilijker om om te gaan met de toename aan geweld, zowel tussen personen als naar eerstelijnswerkers toe. Dit geweld vloeit voort uit de frustratie door het gebrek aan structurele oplossingen maar ook door de bijwerkingen van nieuwe soorten drugs. Ook hier voelen eerstelijnswerkers zich onvoldoende uitgerust.

Hierdoor is er meer dan ooit een nood aan:

Fonds Dr. Daniël De Coninck

Koning Boudewijnstichting

- huisvesting, noodzakelijk om herstel mogelijk te maken;
- laagdrempelige, toegankelijke (24 uur), intersectorale begeleiding, met opvolging en zorg op maat.

Doelstellingen

Met deze projectoproep willen het Fonds Dr. Daniël De Coninck en de Koning Boudewijnstichting projecten ondersteunen van eerstelijnsdiensten die werken met (potentieel) dak- en thuisloze personen die een verslavingsproblematiek kennen.

Die projecten moeten berusten op intersectorale samenwerking tussen de huisvestingssector en/of de dak- en thuisloosheidssector en/of de geestelijke gezondheids- / verslavingssector. In eerste plaats moeten de projecten streven naar:

- het voorkomen van het verlies van huisvesting, het versnellen van zorgverlening en het voorzien van alternatieve oplossingen voor het gebrek aan huisvesting;
- de zorg voor gebruikers ondersteunen, zonder discriminatie, op laagdrempelige wijze, via het versterken van de opleiding, begeleiding en supervisie van de zorgverleners, het betrekken van mantelzorgers en ervaringsdeskundigen, ...

Doelgroep

Deze projectoproep is bestemd voor alle eerstelijnsdiensten in België die worden geconfronteerd met (potentieel) dak- en thuisloze personen die een verslavingsproblematiek kennen.

Die diensten zijn actief op het vlak van huisvesting, dak- en thuisloosheid en geestelijke gezondheidszorg /verslaving.

Actoren op het terrein die zich kandidaat willen stellen, hebben bij voorkeur al ervaring met intersectorale samenwerking op het vlak van huisvesting, dak- en thuisloosheid en geestelijke gezondheid/verslaving.

Ondersteuning

Om hun projecten te verwezenlijken, zullen de eerstelijnsdiensten een eenmalige forfaitaire steun van 75.000 € ontvangen.

Dat bedrag zal worden verstrekt in drie schijven, gespreid over een periode van drie jaar (eerste schijf/eerste jaar: 25.000 €, tweede schijf/tweede jaar: 25.000 € en derde schijf/derde jaar: 25.000 €).

Twee beknopte evaluatieverslagen, na het eerste en het tweede jaar, moeten het mogelijk maken om de tweede en derde schijf vrij te maken. Die verslagen moeten gebaseerd zijn op een monitoring van de verschillende projecten door de Koning Boudewijnstichting, in samenwerking met de organisaties.

In de loop van die drie jaar is het mogelijk om afhankelijk van de noden die de Koning Boudewijnstichting vaststelt bij de organisaties en de gehanteerde praktijken van organisaties intervisiebijeenkomsten tussen de projecten te organiseren in de verschillende gewesten van het land.

Fonds Dr. Daniël De Coninck

Koning Boudewijnstichting

Ontvankelijkheidscriteria

1. Het kandidaatsdossier moet correct online worden ingevuld.
2. Het kandidaatsdossier moet binnen de voorziene termijn worden ingediend.
3. De eerstelijnsdienst die zich kandidaat stelt, mag geen winstoogmerk hebben.
4. De eerstelijnsdienst die zich kandidaat stelt, moet in België gevestigd zijn en zijn activiteiten hoofdzakelijk in België uitvoeren.

Selectiecriteria

1. Het project moet berusten op een intersectoraal partnerschap, dat gebaseerd is op een **formeel engagement** van al die partners (bijvoorbeeld via een door de partners ondertekend partnerschapsakkoord).
2. Het project moet op **participatieve wijze** worden opgebouwd, door de gebruikers in hun diversiteit en zonder discriminatie te betrekken en rekening te houden met hun eigen zorgdoelen.
3. Het project moet de **continuïteit in de opvang en zorg** van de gebruikers garanderen.
4. Het project moet zo worden opgebouwd dat het streeft naar een zekere **bestendigheid**.
5. De samenwerking moet **op lokaal vlak** worden ontwikkeld en de toegankelijkheid garanderen voor zoveel mogelijk gebruikers, ook de meest kwetsbaren.
6. Het project moeten worden opgezet met een eigen **evaluatieproces**.

Kandidaatsdossier

- Uiterste datum voor indiening van het kandidaatsdossier: 21 januari 2025
- Bekendmaking van de geselecteerde kandidaten: eind maart 2025
- Geïnteresseerde eerstelijnsdiensten kunnen zich enkel kandidaat stellen door online een kandidaatsdossier in te vullen, via de website www.kbs-frb.be.

Contact

- Voor algemene inlichtingen (zoals praktische en technische informatie over het indienen van het kandidaatsdossier), tel. 02 500 45 55 of proj@kbs-frb.be.
- Voor specifieke inlichtingen over de inhoud van deze projectoproep kunt u contact opnemen met: Caroline George, tel. 02 549 02 43 of george.c@kbs-frb.be